ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated June 30, 2024.

- 1. This replaces the earlier version 1.2 dated Oct 31, 2023.
- 2. No Errors found in this version.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 30th April 2019
2nd	Version Number	0.1 dated 30th June 2020
3rd	Version Number	0.2 dated 31st Aug 2020
4th	Version Number	1.0 dated 30th June 2021
5th	Version Number	1.0 dated 31st Oct 2021
6th	Version Number	1.1 dated 31st Aug 2022
7th	Version Number	1.2 dated 31st Oct 2023

—	1 .	- C	$\bigcirc$		- 1 -
Tab	le.	OT	C_0	nte	nts

1	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे प्रथमं काण्डं	5
,	1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रइनः (अग्निष्टोमे क्रयः)	5

www.vedavms.in	Page 4 of 46

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे प्रथमं</u> <u>काण्डं</u>

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः (अग्निष्टोमे क्रयः)

TS 1.2.1.1

आपः । उन्दन्तु । जीवसे । दीर्घायुत्वायेति दीर्घायु – त्वाय । वर्चसे । अषि । त्रायस्व । एनम् । स्विधत इति स्व-धिते । मा । एनम् । कि स्ति । वर्षे । देवश्रूरिति देव – श्रूः । एतानि । प्रेति । वपे । स्विस्ति ।

उत्तराणीत्युत् – तराणि । अशीय । आपः । अस्मान् । मातरः । शुन्धन्तु । घृतेन । नः । घृतपुव इति घृत-पुवः । पुनन्तु । विश्वम् । अस्मत् । प्रेति । वहन्तु । रिप्रम् । उदिति । आभ्यः । शुचिः । एति । पूतः । एमि । सोमस्य । तनूः । असि । तनुवम् । मे । पाहि । महीनाम् । पयः । असि । वर्चोधा इति वर्चः – धाः । असि । वर्चः । **1 (50)** TS 1.2.1.2 मिय धेहि वृत्रस्य कनीनिका उसि चक्षुष्पा असि चक्षुर्मे पाहि चित्पतिस्त्वा पुनातु वाक्पतिस्त्वा पुनातु देवस्त्वा सविता पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रिमभिस्तस्य ते पवित्रपते पवित्रेण यस्मै कं पुने तच्छकेयमा वो देवास ईमहे सत्यधर्माणो अद्ध्वरे यद्–वो देवास आगुरे यज्ञियासो हवामह इन्द्राग्नी

द्यावापृथिवी आप ओषधी () स्त्वं दीक्षाणा—मधिपतिरसीह

मा सन्तं पाहि ॥ 2

TS 1.2.1.2 मिय । धेहि । वृत्रस्य । कनीनिका । असि । चक्षुष्पा इति चक्षुः-पाः। असि । चक्षुः । मे । पाहि । चित्पतिरिति चित् – पतिः । त्वा । पुनातु । वाक्पतिरिति वाक् – पतिः । त्वा । पुनातु । देवः । त्वा । सविता । पुनातु । अच्छिद्रेण । पवित्रेण । वसोः । सूर्यस्य । रिश्मिभिरिति रिश्म – भिः । तस्य । ते । पवित्रपत इति पवित्र-पते । पवित्रेण । यस्मै । कम् । पुने । तत् । शकेयम् । एति । वः । देवासः । ईमहे । सत्यधर्माण इति सत्य – धर्माणः । अद्ध्वरे । यत् । वः । देवासः । आगुर इत्या – गुरे । यज्ञियासः । हवामहे । इन्द्राग्नी ्रा । । । । । । । । इतीन्द्र – अग्नी । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । आपः । आषधीः()। त्वम्। दीक्षाणाम्। अधिपतिरित्यधि – पतिः। असि। इह । मा । सन्तम् । पाहि ॥ **2 (58) (वर्च – ओषधीरष्टौ च) (A1)** TS 1.2.2.1 आकूत्यै प्रयुजेऽग्नये स्वाहा मेधायै मनसे ऽग्नये स्वाहा दीक्षायै ा । । तपसे ऽग्नये स्वाहा सरस्वत्यै पूष्णे ऽग्नये स्वाहा ऽऽपो देवीर्बृहतीर् विश्वशंभुवो द्यावापृथिवी उर्वन्तरिक्षं बृहस्पतिर्नो हिवषा वृथातु

स्वाहा विश्वे देवस्य नेतुर्मर्तो वृणीत सख्यं विश्वे राय इंषुद्ध्यसि द्युम्नं वृणीत पुष्यसे स्वाह**र्ख्**सामयोः शिल्पे स्थ स्ते वामा . रभे ते मा – [ ] 3

TS 1.2.2.1

आकूत्या इत्या – कूत्यै । प्रयुज इति प्र – युजे । अग्नये । स्वाहा । मधायै। मनसे। अग्नये। स्वाहा। दीक्षायै। तपसे। अग्नये। स्वाहा । सरस्वत्यै । पूष्णे । अग्नये । स्वाहा । आपः । देवीः । बृहतीः । विश्वशंभुव इति विश्व – शंभुवः । द्यावापृथिवी इति ॥ द्यावा – पृथिवी । उरु । अन्तरिक्षम् । बृहस्पतिः । नः । हविषा । — ्॥ ॥ । वृधातु । स्वाहा । विश्वे । देवस्य । नेतुः । मर्तः । वृणीत । सख्यम् । ऋख्सामयोरित्यृक् –सामयोः । शिल्पे इति । स्थः । ते इति । वाम् । एति । रभे । ते इति । मा । **3 (50)**

TS 1.2.2.2

पातमास्य यज्ञस्योदृचं इमां धिय 🗸 शिक्षमाणस्य देव क्रतुं दक्षं वरुण सं्शिशाधि यया ऽति विश्वा दुरिता तरेम सुतर्माणमधि

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः
```

नाव ् रुहे मोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मा हि ्सीर् विष्णोः शर्मासि शर्म यजमानस्य शर्म मे यच्छ । । । । । नक्षत्राणां मा ऽतीकाशात् पाहीन्द्रस्य योनिरसि – [] 4

TS 1.2.2.2

पातम् । एति । अस्य । यज्ञस्य । उद्ग्च इत्युत् – ऋचः । इमाम् । धियम् । शिक्षमाणस्य । देव । ऋतुम् । दक्षम् । वरुण । सिमिति । शिक्षमाणस्य । अतीति । विश्वा । दुरितेति दुः – इता । तरेम । सुतर्माणमिति सु –तर्माणम् । अधीति । नावम् । रुहेम । ऊर्क् । असि । आङ्गिरसी । ऊर्णम्रदा इत्यूर्ण – म्रदाः । ऊर्जम् । मे । यच्छ । पाहि । मा । मा । मा । हि ्सीः । विष्णोः । शर्म । असि । शर्म । यज्मानस्य । शर्म । मे । यच्छ । नक्षत्राणाम् । मा । मा । अतीकाशात् । पाहि । इन्द्रस्य । योनिः । असि । 4 (50)

TS 1.2.2.3

मा मा हि ्सीः कृष्यै त्वा सुसस्यायै सुपिप्पलाभ्य-स्त्वौषधीभ्यः सूपस्था देवो वनस्पतिरूर्द्ध्वो मा पाह्योदृचः स्वाहा यज्ञं मनसा

स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या स्वाहोरो - रन्तरिक्षाथ् स्वाहा यज्ञं । वातादा रभे ॥ 5

TS 1.2.2.3

मा। मा। हि ्सीः। कृष्यै। त्वा। सुसस्याया इति सु – सस्यायै।
सुपिप्पलाभ्य इति सु – पिप्पलाभ्यः। त्वा। ओषधीभ्य
इत्योषधि – भ्यः। सूपस्था इति सु – उपस्थाः। देवः। वनस्पतिः।
ऊर्द्ध्वः। मा। पाहि। एति। उद्ग्च इत्युत् – ऋचः। स्वाहा।
यज्ञम्। मनसा। स्वाहा। द्यावापृथिवीभ्यामिति द्यावा–पृथिवीभ्याम्।
स्वाहा। उरोः। अन्तरिक्षात्। स्वाहा। यज्ञम्। वातात्। एति।

रभे॥ 5 (30) (मा – योनिरसि – त्रिप्शाच्व) (A2)

TS 1.2.3.1

दैवीं धियं मनामहे सुमृडीका-मभिष्टये वर्चोधां यज्ञवाहस्य सुपारा । । । नो असद् वरो ।

त्वमग्ने व्रतपा असि देव आ मर्त्येष्वा।
त्वं - [] 6

TS 1.2.3.1 दैवींम् । धियम् । मनामहे । सुमृडीकामिति सु – मृडीकाम् । अभिष्टये। वर्चोधामिति वर्चः – धाम् । यज्ञवाहसमिति यज्ञ – वाहसम् । सुपारेति सु – पारा । नः । असत् । वशे ॥ ये । देवाः । मनोजाता इति मनः-जाताः । मनोयुज इति मनः – युजः । सुदक्षा इति सु – दक्षाः । दक्षपितार इति दक्ष– पितारः । ते । नः । पान्तु । ते । नः । अवन्तु । तेभ्यः । नमः । तेभ्यः । स्वाहा । अग्ने । त्वम् । स्विति । जागृहि । वयम् । स्विति । मन्दिषीमहि । गोपाय । । । । । । । । । नः । पुनः । ददः ॥ त्वम् । नः । पुनः । ददः ॥ त्वम् । अग्ने । व्रतपा इति व्रत – पाः । असि । देवः । एति । मर्त्येषु । आ ॥ त्वम् । 6 (50)

TS 1.2.3.2 ँयज्ञेष्वीड्यः ॥ विश्वे देवा अभि मामा ऽववृत्रन् पूषा सन्या सोमो राधसा देवः सविता वसोर्वसुदावा रास्वेयथ् सोमा ऽऽभूयो भर मा पृणन् पूर्त्या । । । । । । । । वि राधि मा ऽहमायुषा चन्द्रमिस मम भोगाय भव वस्त्रमिस मम भोगाय भवोस्रा ऽसि मम भोगाय भव हयो ऽसि मम । भोगाय भव-[ ] **7** TS 1.2.3.2 यज्ञेषु । ईड्यः ॥ विश्वे । देवाः । अभीति । माम् । एति । अववृत्रन्न् । पूषा । सन्या । सोमः । राधसा । देवः । सविता । वसोः । । ॥ । । । । । वसुदावेति वसु – दावा । रास्व । इयत् । सोम । एति । भूयः । भर । मा । पृणन्न् । पूर्त्या । वीति । राधि । मा । अहम् । आयुषा । चन्द्रम् । असि । मम । भोगाय । भव । वस्त्रम् । असि । मम । । । । भोगाय । भव । उस्रा । असि । मम । भोगाय । भव । हयः ।

असि । मम । भोगाय । भव । **७ (50)**

TS 1.2.3.3 छागों ऽसि मम भोगाय भव मेषों ऽसि मम भोगाय भव वायवें त्वा वरुणाय त्वा निर्.ऋत्यै त्वा रुद्राय त्वा देवीरापो अपां नपाद्-य ा । । । । जर्मिर्.हविष्य इन्द्रियावान् – मदिन्तमस्तं वो मा ऽव क्रमिषमच्छिन्नं तन्तुं पृथिव्या अनु गेषं भद्रादभि श्रेयः प्रेहि बृहस्पतिः पुरएता ते अस्त्वथेमव स्य () वर आ पृथिव्या आरे रात्रून् कृणुहि सर्ववीर एदमगन्म देवयजनं पृथिव्या विश्वे देवा यदज्षन्त पूर्व ऋख्सामाभ्यां यजुषा सन्तरन्तो रायस्पोषेण समिषा मदेम ॥ 8 TS 1.2.3.3 छागः । असि । मम । भोगाय । भव । मेषः । असि । मम । भोगाय । भव । वायवे । त्वा । वरुणाय । त्वा । निर्.ऋत्या इति निः – ऋत्यै । त्वा । रुद्राय । त्वा । देवीः । आपः । अपाम् । नपात् । यः । ऊर्मिः । हविष्यः। इन्द्रियावानितीन्द्रिय – वान् । मदिन्तमः । तम् । वः । मा । । ॥ अवेति । क्रमिषम् । अच्छिन्नम् । तन्तुम् । पृथिव्याः । अन्विति । गेषम् । भद्रात् । अभीति । श्रेयः । प्रेति । इहि । बृहस्पतिः । पुरएतेति पुरः – एता । ते । अस्तु । अर्थ । ईम् । अवेति ।

स्य ()। वरे। एति। पृथिव्याः। आरे। शत्रून्। कृणुहि। सर्ववीर इति सर्व – वीरः । एति । इदम् । अगन्म । देवयजनमिति वेव – यजनम् । पृथिव्याः । विश्वे । देवाः । यत् । अजुषन्त । पूर्वे । ऋख्सामाभ्यामित्यृख्साम –भ्याम् । यजुषा । सन्तरन्त इति सं – तरन्तः । रायः । पोषेण । समिति । इषा । मदेम ॥ 8 (75) (आ त्व ्-हयोऽसि मम भोगाय भव-स्य-पञ्चवि ्शतिश्च) (A3) TS 1.2.4.1 इयं ते शुक्र तनूरिदं वर्चस्तया सं भव भ्राजं गच्छ जूरिस धृता । । । । मनसा जुष्टा विष्णवे तस्यास्ते सत्यसवसः प्रसवे वाचो यन्त्रमशीय । । । स्वाहा शुक्रमस्यमृतमसि वैश्वदेव ए हिवः सूर्यस्य चक्षुरा ऽरुहमग्ने–रक्ष्णः कनीनिकां यदेत शेभिरीयसे भ्राजमानो विपश्चिता चिदिस मना ऽसि धीरिस दक्षिणा – [] 9 TS 1.2.4.1 इयम् । ते । शुक्र । तनूः । इदम् । वर्चः । तया । समिति । भव । भाजम् । गच्छ । जूः । असि । धृता । मनसा । जुष्टा । विष्णवे ।

तस्याः । ते । सत्यसंवस इति सत्य – सवसः । प्रसव इति प्र – सवे । वाचः । यन्त्रम् । अशीय । स्वाहा । शुक्रम् । असि । अमृतम् । असि । वैश्वदेवमिति वैश्व –देवम् । हविः । सूर्यस्य । चक्षुः । एति । अरुहम् । अग्नेः । अक्ष्णः । कनीनिकाम् । यत् । एतशेभिः । ईयसे । भ्राजमानः । विपश्चिता । चित् । असि । मना । असि । धीः । असि । दक्षिणा । 9 (50) TS 1.2.4.2 ऽसि यज्ञिया ऽसि क्षत्रिया ऽस्यदिति-रस्युभयतं इशीर्.ष्णी सा नः सुप्राची सुप्रतीची सं भव मित्रस्त्वा पदि बद्ध्नातु पूषा ऽद्ध्वनः पात्विन्द्राया-दृध्यक्षायानु त्वा माता मन्यतामनु पिता ऽनु भ्राता ा । । सगभ्यों ऽनु सखा सयूथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्राय सोम्ण् रुद्रस्त्वाऽऽ वर्तयतु मित्रस्य पथा स्वस्ति सोम सखा () पुनरेहि सह ख्या ॥ 10 **TS 1.2.4.2** ॥ ॥ । असि । यज्ञिया । असि । क्षत्रिया । असि । अदितिः । असि । उभयतं २ शीर्ष्णीत्युभयतः – शीर्ष्णी । सा । नः । सुप्राचीति सु – प्राची । सुप्रतीचीति सु - प्रतीची । समिति । भव । मित्रः । त्वा । पदि । बद्ध्नातु । पूषा । अद्ध्वनः । पातु । इन्द्राय । अद्ध्यक्षायेत्यधि – अक्षाय । अन्विति । त्वा । माता । मन्यताम् । । ॥ । अन्विति । पिता । अन्विति । भ्राता । सगर्भ्य इति स – गर्भ्यः । । ॥ ॥ अन्विति । सखा । सयूथ्य इति स – यूथ्यः । सा । देवि । देवम् । अच्छ । इहि । इन्द्राय । सोमम् । रुद्रः । त्वा । एति । वर्तयतु । मित्रस्य । पथा । स्वस्ति । सोमसखेति सोम – सखा () । पुनः । एति । इहि । सह । रय्या ॥ 10 (55) (दक्षिणा-सोमसखा-पञ्च च) (A4) TS 1.2.5.1 वस्व्यंसि रुद्रा ऽस्यदिति-रस्यादित्या ऽसि शुक्रा ऽसि चन्द्रा ऽसि बृहस्पतिस्त्वा सुम्ने रण्वतु रुद्रो वसुभिरा चिकेतु पृथिव्यास्त्वा मूर्द्धन्ना जिघर्मि देवयजन इडायाः पदे घृतवति स्वाहा परिलिखित*्* रक्षः परिलिखिता अरातय इदमह ए रक्षसो ग्रीवा अपि कृन्तामि यों ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्म इदमस्य ग्रीवा – [ ] 11

TS 1.2.5.1

वस्वी । असि । रुद्रा । असि । अदितिः । असि । आदित्या । असि । शुक्रा । असि । चन्द्रा । असि । बृहस्पतिः । त्वा । सुम्ने । रण्वतु । रुद्रः । वसुभिरिति वसु –भिः । एति । चिकेतु । पृथिव्याः । त्वा । मूर्द्धन्न । एति । जिघर्मि । देवयजन इति देव – यजने । इडायाः । पदे । घृतवतीति घृत – वति । स्वाहा । परिलिखितमिति परि – लिखितम् । रक्षः । परिलिखिता इति परि – लिखिताः । अरातयः । इदम् । अहम् । रक्षसः । ग्रीवाः । अपीति । कृन्तामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टे । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । इदम् । अस्य । ग्रीवाः । 11 (50)

TS 1.2.5.2

अपि कृन्ताम्यस्मे रायस्त्वे रायस्तोते रायः सं देवि देव्योर्वश्या पश्यस्व त्वष्टीमती ते सपेय सुरेता रेतो दधाना वीरं विदेय तव सन्दृशिमा ऽह ए रायस्पोषेण वि योषं ॥ 12

TS 1.2.5.2 अपीति । कृन्तामि । अस्मे इति । रायः । त्वे इति । रायः । तोते । ा । रायः । समिति । देवि । देव्या । उर्वश्या । पश्यस्व । त्वष्टीमती । ते । सपेय । सुरेता इति सु – रेताः । रेतः । दधाना । वीरम् । विदेय । तव । सन्दृशीति सं – दृशि । मा । अहम् । रायः । पोषेण । वीति । योषम् ॥ 12 (29) (अस्य ग्रीवा-एकान्न त्रि श्राच्य) (A5) TS 1.2.6.1 अज्ञुना ते अज्ञुः पृच्यतां परुषा परुर्गन्थस्ते काममवतु मदाय रसो अच्युतो उमात्यो उसि शुक्रस्ते ग्रहो उभि त्यं देव ए । । । । । । । सवितारमूण्योः कविक्रतुमर्चामि सत्यसवस्र रत्नधामि प्रियं मतिमूर्द्ध्वा यस्यामतिर्भा अदिद्युतथ् सवीमनि हिरण्य पाणिरमिमीत सुक्रतुः कृपा सुवः। प्रजाभ्यस्त्वा प्राणाय त्वा व्यानाय त्वा प्रजास्त्वमनु ( ) प्राणिहि प्रजास्त्वामनु प्राणन्तु ॥ 13

TS 1.2.6.1 अ थ् शुना । ते । अ थ् शुः । पृच्यताम् । परुषा । परुः । गन्धः । ते । कामम् । अवतु । मदाय । रसः । अच्युतः । अमात्यः । असि । शुक्रः । ते । ग्रहः । अभीति । त्यम् । देवम् । सवितारम् । ऊण्योः । कविक्रतुमिति कवि – क्रतुम् । अर्चामि । सत्यसवसमिति सत्य – सवसम् । रत्नधामिति रत्न – धाम् । अभीति । प्रियम् । मतिम् । ऊर्द्ध्वा । यस्य । अमतिः । भाः । अदिद्युतत् । सवीमनि । हिरण्यपाणिरिति हिरण्य – पाणिः । अमिमीत । सुक्रतुरिति सु – क्रतुः । कृपा । सुवः ॥ प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । त्वा । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा । व्यानायेति वि – अनाय । त्वा । प्रजा इति प्र – जाः । त्वम् । अनु ( ) । प्रेति । अनिहि । प्रजा इति प्र – जाः । त्वाम् । अनु । प्रेति । अनन्तु ॥ 13 (57) (अनु - सप्त च)*(A6)* TS 1.2.7.1 सोमं ते क्रीणाम्यूर्जस्वन्तं पयस्वन्तं वीर्यावन्त-मभिमातिषाह्णः शुक्रं ते शुक्रेण क्रीणामि चन्द्रं चन्द्रेणामृतममृतेन सम्यत् ते

गोरस्मे चन्द्राणि तपसस्तन्रस्सि प्रजापतेर् वर्णस्तस्यास्ते सहस्रपोषं पुष्यन्त्याश्चरमेण पशुना क्रीणाम्यस्मे ते बन्धुर्मिय ते रायः श्रयन्तामस्मे ज्योतिः सोमविक्रयिणि तमो मित्रो न एहि सुमित्रधा इन्द्रस्योरु () – मा विश्व दक्षिण – मुशत्रुशन्त च स्योनः स्योन च स्वान भ्राजाङ्घारे बंभारे हस्त सुहस्त कृशानवेते वः सोमक्रयणास्तान् रक्षद्ध्वं मा वो दभन्न् ॥ 14

TS 1.2.7.1

सोमम् । ते । क्रीणामि । ऊर्जस्वन्तम् । पयस्वन्तम् । वीर्यावन्तमिति । वीर्य – वन्तम् । अभिमातिषाहमित्यभिमाति – साहम् । शुक्रम् । ते । शुक्रणं । क्रीणामि । चन्द्रम् । चन्द्रेणं । अमृतम् । अमृतेन । सम्यत् । ते । गोः । अस्मे इति । चन्द्राणि । तपसः । तनूः । असि । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । वर्णः । तस्याः । ते । सहस्रपोषमिति सहस्र – पोषम् । पुष्यन्त्याः । चरमेणं । पशुना । क्रीणामि । अस्मे इति । ते । बन्धुः । मयि । ते । रायः । श्रयन्ताम् । अस्मे इति । ज्योतिः । सोमविक्रयिणीति सोम – विक्रयिणि । तमः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः
```

मित्रः । नः । एति । इहि । सुमित्रधा इति सुमित्र – धाः । इन्द्रस्य । ऊरुम् ()। एति । विशा । दक्षिणम् । उशन्त्र । उशन्तम् । स्योनः । स्योनम् । स्वान । भ्राज । अङ्घारे । बंभारे । हस्त । सुहस्तेति सु – हस्त । कृशानविति कृश – अनो । एते । वः । सोमक्रयणा इति सोम – क्रयणाः । तान् । रक्षद्ध्वम् । मा । वः । दभन्न् ॥ 14 (72) (ऊरुं-द्वावि ्शतिश्च) (A7) TS 1.2.8.1 उदायुषा स्वायुषोदोषधीना ए रसेनोत् पर्जन्यस्य शुष्मेणोदस्था-ममृता ्∙ अनु । उर्वन्तरिक्षमन्विह्यदित्याः सदो उस्यदित्याः सद ा । । । । । । । । आ सीदास्तभ्नाद्-द्यामृषभो अन्तरिक्षमिमीत वरिमाणं पृथिव्या आ ऽसीदद् विश्वा भुवनानि सम्राड् विश्वेत् तानि वरुणस्य व्रतानि वनेषु व्यन्तरिक्षं ततान वाजमर्वथ्सु पयो अध्नियासु हथ्सु – [ ] 15 TS 1.2.8.1 । । । । । । । । । उदिति । आयुषा । स्वायुषेति सु – आयुषा । उदिति । ओषधीनाम् । रसेन । उदिति । पर्जन्यस्य । शुष्मेण । उदिति । अस्थाम् । अमृतान् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः
```

अनु ॥ उरु । अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः । एति । सीद । अस्तभ्नात् । द्याम् । ऋषभः । अन्तरिक्षम् । अमिमीत । वरिमाणम् । पृथिव्याः । एति । ा । असीदत् । विश्वा । भुवनानि । सम्राडिति सं –राट् । विश्वा । इत् । तानि । वरुणस्य । व्रतानि । वनेषु । वीति । अन्तरिक्षम् । ततान । वाजम् । अर्विथ्स्वित्यर्वत् – सु । पयः । अघ्नियासु । हथ्स्वित हत् – सु । 15 (50) TS 1.2.8.2 क्रतुं वरुणो विक्ष्विग्निं दिवि सूर्यमदधाथ् सोममद्रावुद् त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः। दृशे विश्वाय सूर्यं ॥ उस्रावेतं धूर्.षाहावनश्रू अवीरहणौ ब्रह्मचोदनौ वरुणस्य स्कंभनमसि वरुणस्य स्कंभसर्जनमसि प्रत्यस्तो वरुणस्य पाशः॥ 16 TS 1.2.8.2 क्रतुम् । वरुणः । विक्षु । अग्निम् । दिवि । सूर्यम् । अदधात् ।

सोमम् । अद्रौ । उदिति । उ । त्यम् ।

जातवेदसमिति जात – वेदसम् । देवम् । वहन्ति । केतवः ॥ दृशे । । ॥ ॥ । विश्वाय । सूर्यम् ॥ उस्रौ । एति । इतम् । धूर्.षाहाविति धूः–साहौ । अनश्रू इति । अवीरहणावित्यवीर – हनौ । ब्रह्मचोदनाविति ब्रह्म – चोदनौ । वरुणस्य । स्कंभनम् । असि । वरुणस्य । स्कंभसर्जनमिति स्कंभ – सर्जनम् । असि । प्रत्यस्त इति प्रति – अस्तः । वरुणस्य । पार्शः ॥ 16 (35) (हथ्सु-पञ्चत्रिश्शच्च) (A8)

TS 1.2.9.1 प्र च्यवस्व भुवस्पते विश्वान्यभि धामानि मा त्वा परिपरी विदन्मा त्वा परिपन्थिनो विदन्मा त्वा वृका अघायवो मा गन्धर्वो विश्वावसुरा । । । दघच्छ्येनो भूत्वा परा पत यजमानस्य नो गृहे देवैः स७स्कृतं विश्वाः परि द्विषो वृणिक्ति विन्दते वसु नमो मित्रस्य () वरुणस्य चक्षसे महो देवाय तदृत ए सपर्यत दूरेदृशे देवजाताय केतवे

TS 1.2.9.1

प्रेति । च्यवस्व । भुवः । पते । विश्वानि । अभीति । धामानि । मा । त्वा । परिपरीति परि – परी । विदत् । मा । त्वा । परिपन्थिन इति परि – पन्थिनः । विदन्न् । मा । त्वा । वृकाः । अघायव इत्यघ – यवः । मा । गन्धर्वः । विश्वावसुरिति विश्व – वसुः । एति । दघत् । रुयेनः । भूत्वा । परेति । पत । यजमानस्य । नः । गृहे । देवैः । स ७ स्कृतम् । यजमानस्य । स्वस्त्ययनीति । । । । । । स्वस्ति – अयनी । असि । अपीति । पन्थाम् । अगस्मिहि । । । ॥ । स्वस्तिगामिति स्वस्ति – गाम् । अनेहसम् । येन । विश्वाः । परीति । । । । । । । । । द्विषः । वृणक्ति । विन्दते । वसु । नमः । मित्रस्य ( ) । वरुणस्य । चक्षसे । महः । देवाय । तत् । ऋतम् । सपर्यत । दूरेदृश् इति दूरे – दृशे । देवजातायेति देव – जाताय । केतवे । दिवः । पुत्राय । सूर्याय । श्रप्सत । वरुणस्य । स्कंभनम् । असि ।

वर्रणस्य । स्कंभसर्जनमिति स्कंभ – सर्जनम् । असि । उन्मुक्त इत्युत् – मुक्तः । वरुणस्य । पाशः ॥ 17 (73) (मित्रस्य – त्रयोवि ्शतिश्च) (A9)

TS 1.2.10.1

अग्ने-रातिध्यमसि विष्णवे त्वा सोमस्याऽऽतिध्यमसि विष्णवे त्वा ऽग्नये त्वा रायस्पोषदाव् ते विष्णवे त्वा उग्नये त्वा रायस्पोषदाव् ते विष्णवे त्वा उग्नये त्वा रायस्पोषदाव् ते विष्णवे त्वा च ते धामानि हिवषा यजन्ति ता ते विश्वा परिभूरस्तु यज्ञं गयस्फानः प्रतरणः सुवीरो ऽवीरहा प्र चरा सोम दुर्यानदित्याः सदो ऽस्यदित्याः सद आ – [] 18

TS 1.2.10.1

अग्नेः । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । सोमस्य । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । अतिथेः । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । अग्नये । त्वा । रायस्पोषदाव् न इति रायस्पोष — दाव् ने । विष्णवे । त्वा । रायस्पोषदाव् इति रायस्पोष — पृते । विष्णवे । त्वा । रायस्पोष । त्वा । सोमभृत इति सोम — भृते । विष्णवे । त्वा । या । ते । धामानि । हृविषा । यजन्ति । ता । ते ।

विश्वा । परिभूरिति परि – भूः । अस्तु । यज्ञम् । गयस्फान इति – । गय – स्फानः । प्रतरण इति प्र – तरणः । सुवीर इति सु–वीरः। अवीरहेत्यवीर – हा । प्रेति । चर् । सोम । दुर्यान् । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः । एति । 18 (50)

TS 1.2.10.2

सीद वरुणो ऽसि धृतव्रतो वारुणमिस श्राँयोर्देवाना ए सख्यान्मा देवाना – मपसि छथ्समह्यापतये त्वागृह्णामि परिपतये त्वा गृह्णामि — तनू नप्त्रे त्वागृह्णामि शाक्वराय त्वा गृह्णामि शक्मिश्रोजिष्ठाय त्वा गृह्णामि शक्मिश्रोजिष्ठाय त्वा गृह्णाम्य – नाधृष्टमस्य – नाधृष्टयं देवानामोजो ऽभिशस्तिपा — अनिभशस्तेन्य – मनु मे दीक्षां दीक्षापितर् मन्यतामनु — तपस्तपस्पितरञ्जसा सत्यमुप गेष ए सुविते मा () धाः ॥ 19

TS 1.2.10.2

सीद । वरुणः । असि । धृतव्रत इति धृत – व्रतः । वारुणम् ।

असि । शृँयोरिति शं – योः । देवानाम् । सख्यात् । मा । देवानाम् ।

उपसः । छिथ्स्महि । आपतय इत्या – पतये । त्वा । गृह्णामि ।

परिपतय इति परि - पतये । त्वा । गृह्णामि । तनूनप्त्र इति ॥ ॥ । तन् – नप्त्रे । त्वा । गृह्णामि । शाक्वराय । त्वा । गृह्णामि । शक्मन्न् । ओजिष्ठाय । त्वा । गृह्णामि । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । असि । । । अनाधृष्यमित्यना – धृष्यम् । देवानाम् । ओजः । अभिशस्तिपा इत्यभिशस्ति – पाः । अनभिशस्तेन्यमित्यनभि – शस्तेन्यम् । अन्विति । मे । दीक्षाम् । दीक्षापतिरिति दीक्षा – पतिः । मन्यताम् । । । । । । । अन्विति । तपः । तपस्पतिरिति तपः – पतिः । अञ्जसा । सत्यम् । उपेति । गेषम् । सुविते । मा ( ) । धाः ॥ 19 (51) (अमै-कं च) (A10) TS 1.2.11.1 अण्शुरण्शुस्ते देव सोमाऽऽ प्यायता–मिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्रः प्यायतामा त्वमिन्द्राय प्यायस्वाऽऽ प्यायय सखीन्थ् सन्या मेधया स्वस्ति ते देव सोम सुत्यामशीयेष्टा रायः प्रेषे । । । । । । । भगायर्तमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्या अग्ने व्रतपते त्वं

्रा । । । व्रतानां व्रतपतिरसि या मम तनूरेषा सा त्वयि – [ ] 20

TS 1.2.11.1 अज्शुरज्शुरित्यज्शुः – अज्शुः । ते । देव । सोम । एति । प्यायताम् । इन्द्राय । एकधनविद इत्येकधन – विदे । एति । तुभ्यम् । । । । । । । । इन्द्राय । प्यायस्व । एति । प्यायय । सखीन् । सन्या । मेधया । स्वस्ति । ते । देव । सोम् । सुत्याम् । अशीय। एष्टः । रायः । प्रेति । इषे । भगाय । ऋतम् । ऋतवादिभ्य इत्यृतवादि – भ्यः । नमः । दिवे । नमः । पृथिव्यै । अग्ने । व्रतपत इति व्रत – पते । त्वम् । व्रतानाम् । व्रतपतिरिति व्रत – पतिः । असि । या । मम । तनूः । एषा । सा । त्विय । 20 (50) TS 1.2.11.2 या तव तनूरिय एं सा मिय सह नौ व्रतपते व्रतिनोर्वतानि या ते अग्ने रुद्रिया तनूस्तया नः पाहि तस्यास्ते स्वाहा ्या ते अग्ने ऽयाशया रजाशया हराशया तनूर्वर्.षिष्ठा गह्नरेष्ठोग्रं ँवचो अपावधीं त्वेषं ँवचो अपावधी « स्वाहा ॥ **21**

```
TS 1.2.11.2
या । तव । तनूः । इयम् । सा । मयि । सह । नौ । व्रतपत इति
व्रत – पते । व्रतिनोः । व्रतानि । या । ते । अग्ने । रुद्रिया । तनूः ।
॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ तया । नः । पाहि । तस्याः । ते । स्वाहा । या । ते । अग्ने ।
अयाशयेत्यया – शया । रजाशयेति रजा – शया ।
हराशयेति हरा – शया । तनूः । वर्.षिष्ठा । गह्नरेष्ठेति गह्नरे – स्था ।
उग्रम् । वचः । अपेति । अवधीम् । त्वेषम् । वचः । अपेति ।
अवधीम् । स्वाहा ॥ 21 (40) ( त्विय-चत्वारि∀्शच्य ) (A11)
TS 1.2.12.1
वित्तायनी मे ऽस्मि तिक्तायनी मे ऽस्यवतान्मा नाथितमवतान्मा व्यथितं
ँविदेरग्निर्नभो नामाग्ने अङ्गिरो यो ऽस्यां पृथिव्यामस्यायुषा नाम्नेहि
यत् ते उनाधृष्टं नाम यज्ञियं तेन त्वाऽऽ दधे उग्ने अङ्गिरो यो
द्वितीयस्यां तृतीयस्यां पृथिव्या-मस्यायुषा नाम्नेहि
यत् ते ऽनाधृष्टं नाम – [ ] 22
TS 1.2.12.1
वित्तायनीति वित्त - अयनी । मे । असि । तिक्तायनीति
तिक्त – अयनी । मे । असि । अवतात् । मा । नाथितम् । अवतात् ।
```

मा । व्यथितम् । विदेः । अग्निः । नर्भः । नाम । अग्नै । अङ्गिरः । यः । अस्याम् । पृथिव्याम् । असि । आयुषा । नाम्ना । एति । इहि । यत् । ते । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । नाम । यज्ञियम् । तेन । वा । एति । द्धे । अग्नै । अङ्गिरः । यः । द्वितीयस्याम् । तृतीयस्याम् । पृथिव्याम् । असि । आयुषा । नाम्ना । एति । इहि । यत् । ते । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । नाम । 22 (50)

TS 1.2.12.2

यज्ञियं तेन त्वाऽऽ दधे सि ्हीरसि महिषीरस्युरु प्रथस्वोरु ने यज्ञपतिः प्रथतां ध्रुवाऽसि देवेभ्यः शुन्धस्व देवेभ्यः शुंभस्वेन्द्रघोषस्त्वा वसुभिः पुरस्तात् पातु मनोजवास्त्वा पितृभि दिक्षणतः पातु प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पश्चात् पातु विश्वकर्मा त्वा ऽऽदित्यैरुत्तरतः पातु सि ्हीरसि सपत्नसाही स्वाहा सि ्हीरसि सुप्रजाविनः स्वाहा सि ्ही – [ ] 23

TS 1.2.12.2

प्रथताम् । ध्रुवा । असि । देवेभ्यः । शुन्धस्व । देवेभ्यः । शुंभस्व । इन्द्रघोष इतीन्द्र – घोषः । त्वा । वसुंभिरिति वसुं – भिः । पुरस्तात् । पातु । मनोजवा इति मनः – जवाः । त्वा । पितृभिरिति पितृ – भिः । दक्षिणतः । पातु । प्रचेता इति प्र – चेताः । त्वा । रुद्रैः । पश्चात् । पातु । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । त्वा । आदित्यैः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । पातु । सि ्हीः । असि । सपत्रसाहीति सपत्र – साही।स्वाहां।सिल्हीः।असि। सुप्रजावनिरिति सुप्रजा – वनिः । स्वाहा । सि ्हीः । **23 (50)** TS 1.2.12.3 रिस रायस्पोषविनः स्वाहा सि ्हीरस्यादित्यविनः स्वाहा सि ्हीरस्या वह देवान् देवयते यजमानाय स्वाहा भूतेभ्यस्त्वा विश्वायुरिस पृथिवीं दृण्ह ध्रुविक्षिदस्यन्तरिक्षं दृण्हाच्युतिक्षदिस । । दिवं दृ्हाग्नेर् भस्मास्यग्नेः पुरीषमसि ॥ 24 TS 1.2.12.3 असि । रायस्पोषवनिरिति रायस्पोष – वनिः । स्वाहा । सि ्हीः । असि । आदित्यवनिरित्यादित्य – वनिः । स्वाहा । सि ्हीः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः
```

```
असि । एति । वह । देवान् । देवयत इति देव – यते । यजमानाय ।
स्वाहा । भूतेभ्यः । त्वा । विश्वायुरिति विश्व – आयुः । असि ।
पृथिवीम् । दृण्ह । ध्रुविक्षिदिति ध्रुव – क्षित् । असि ।
अन्तरिक्षम् । दृण्ह । अच्युतिक्षिदित्यच्युत –िक्षित् । असि ।
॥
दिवम् । दृ्ह । अग्नेः । भस्म । असि । अग्नेः ।
पुरीषम् । असि ॥ 24 (35)
(नाम-सुप्रजावनिः स्वाहा सि एही:-पञ्चित्रि एशच्च )(A12)
TS 1.2.13.1
युञ्जते मन उत युञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः ।
वि होत्रा दधे वयुना विदेक इन्मही देवस्य सवितुः परिष्ट्रतिः ॥
सुवाग्-देव दुर्या ् आ वद देवश्रुतौ देवेष्वा घोषेथामा नो
वीरो जायतां कर्मण्यो य ् सर्वे ऽनु जीवाम यो बहूनामसद्-वशी।
इदं विष्णुर्वि चक्रमे त्रेधा नि दधे पदं।
समूढमस्य - [ ] 25
```

TS 1.2.13.1 ्। । । युञ्जते । मनः । उत । युञ्जते । धियः । विप्राः । विप्रस्य । बृहतः । । । । । विपश्चितः ॥ वीति । होत्राः । दधे । वयुनाविदिति वयुन – वित् । एकः । इत् । मही । देवस्य । सवितुः । परिष्टुतिरिति परि – स्तुतिः ॥ सुवागिति सु – वाक् । देव । दुर्यान् । एति । वद । देवश्रुताविति देव – श्रुतौ । देवेषु । एति । घोषेथाम् । एति । नः । वीरः । जायताम् । कर्मण्यः । यम् । सर्वे । अनुजीवामेत्यनु – जीवाम । यः । बहूनाम् । असत् । वशी ॥ इदम् । विष्णुः । वीति । चक्रमे । त्रेधा । नीति । दधे । पदम् ॥ समूढिमिति सम् – ऊढम् । अस्य । **25 (50)** TS 1.2.13.2 पार्सुर इरावती धेनुमती हि भूतर् सूयवसिनी मनवे यशस्ये। ा । । । । । । व्यस्कभ्नाद्रोदसी विष्णुरेते दाधार पृथिवीमभितो मयूखैः ॥ प्राची प्रेतमद्ध्वरं कल्पयन्ती ऊर्द्ध्वं यज्ञं नयतं मा जीह्नरतमत्र रमेथां वर्ष्मन् पृथिव्या दिवो वा विष्णवुत वा पृथिव्या महो वा

विष्णवुत वा उन्तरिक्षा द्धस्तौ पृणस्व बहु भिर्वसव्यैरा प्र यच्छ -[] 26

TS 1.2.13.2 ———। ॥ पांंच्सुरे। इरावती इतीरा – वती। धेनुमती इति धेनु – मती। हि। भूतम् । सूयवसिनी इति सु – यवसिनी । मनवे । यशस्ये इति ॥ वीति । अस्कभ्नात् । रोदसी इति । विष्णुः । एते इति । दाधार । पृथिवीम् । अभितः । मयूखैः ॥ प्राची इति । प्रेति । इतम् । अद्ध्वरम् । कल्पयन्ती इति । ऊर्द्ध्वम् । यज्ञम् । नयतम् । मा । जीह्नरतम् । अत्र । रमेथाम् । वर्ष्मन्न् । पृथिव्याः । दिवः । वा । विष्णो । उत । वा । पृथिव्याः । महः । वा । विष्णो । उत । वा । अन्तरिक्षात् । हस्तौ । पृणस्व । बहुभिरिति बहु – भिः । वसव्यैः । आ । प्रेति । यच्छ । 26 (50) TS 1.2.13.3 दक्षिणादोत सव्यात्। विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्र वोचं यः पार्थिवानि विममे रजा ्सि यो ा । । अस्कभायद्वतरण् सधस्थं विचक्रमाण स्त्रेधोरुगायो विष्णो रराटमसि विष्णोः पृष्ठमसि विष्णोः ३अप्त्रे स्थो

विष्णोः स्यूरिस विष्णोर् ध्रुवमिस वैष्णवमिस विष्णवे त्वा ॥ 27

TS 1.2.13.3 दक्षिणात् । एति । उत । सव्यात् ॥ विष्णोः । नुकम् । वीर्याणि । प्रेति । वोचम् । यः । पार्थिवानि । विमम इति वि – ममे । रजार्थसि । यः । अस्कभायत् । उत्तरमित्युत् – तरम् । सधस्थमिति सध – स्थम् । विचक्रमाण इति वि – चक्रमाणः । त्रेधा । उरुगाय इत्युरु – गायः । विष्णोः । रराटम् । असि । विष्णोः । पृष्ठम् । असि । विष्णोः । ३ अप्त्रे इति । स्थः । विष्णोः । स्यूः । असि । विष्णोः । ध्रुवम् । असि । वैष्णवम् । असि । विष्णवे । त्वा ॥ 27 (39) (अस्य-यच्छै-कान्न चत्वारि एशच्य) (A13) TS 1.2.14.1 कृणुष्व पाजः प्रसितिं न पृथ्वीं याहि राजेवामवा 🗸 इभेन । तृष्वीमनु प्रसितिं-द्रणानो उस्ता उसि विद्ध्य रक्षस स्तपिष्ठैः ॥ ा । । । । । तव भ्रमास आश्र्या पतंत्यनु स्पृश धृषता शोशुचानः । तपू ७ ष्यग्ने जुह्वा पतङ्गानसन्दितो वि सृज विष्वगुल्काः ॥ प्रतिस्पशो विसृज-तूर्णितमो भवा पायुर्विशो अस्या अदब्धः । यो नो दूरे अघरा ्सो - [] 28

TS 1.2.14.1 कृणुष्व । पाजः । प्रसितिमिति प्र – सितिम् । न । पृथ्वीम् । याहि । ॥ । । राजा । इव । अमवानित्यम – वान् । इभेन ॥ तृष्वीम् । अन्विति । प्रसितिमिति प्र – सितिम् । द्रूणानः । अस्ता । असि । विद्ध्य । रक्षसः । तपिष्ठैः ॥ तव । भ्रमासः । आशुया । पतन्ति । अन्विति । स्पृशः । धृषता । शोशुचानः ॥ तपूर्षि । अग्ने । जुह्वा । पतङ्गान् । असन्दित इत्यसं – दितः । वीति । सृज । विष्वक् । उल्काः ॥ प्रतीति । स्पर्शः । वीति । सृज । तूर्णितम इति तूर्णि – तमः । भव । पायुः । विशः । अस्याः । अदब्धः ॥ यः । नः । दूरे । अघरार्स इत्यघ – रार्सः । 28 (50) TS 1.2.14.2 यो अन्त्यग्ने माकिष्टे व्यथिरा दधर्.षीत् ॥ ा । । उदग्ने तिष्ठ प्रत्याऽऽ तनुष्व न्यमित्राण् ओषतात् तिग्महेते । यो नो अराति ए समिधान चक्रे नीचा तं धक्ष्यतसं न शुष्कं ॥ जर्द्ध्वो भव प्रति विद्ध्याद्ध्यस्मदाविष्कृणुष्व दैव्यान्यग्ने ।

अव स्थिरा तनुहि यातुजूनां जामिमजामिं प्र मृणीहि शत्रून् ॥ स ते – [ ] 29

TS 1.2.14.2

यः । अन्ति । अग्ने । माकिः । ते । व्यथिः । एति । दुधर्.षीत् ॥

उदिति । अग्ने । तिष्ठ । प्रति । एति । तनुष्व । नीति । अमित्रान् ।

ओषतात् । तिग्महेत इति तिग्म – हेते ॥ यः । नः । अग्रतिम् ।

समिधानेति सम् – इधान । चक्रे । नीचा । तम् । धक्षि । अतसम् ।

न । शुष्कम् ॥ ऊर्द्ध्वः । भव । प्रतिति । विद्ध्य । अधीति ।

अस्मत् । आविः । कृणुष्व । दैव्यानि । अग्ने ॥ अवेति । स्थिग्र ।

तनुहि । यातुजूनाम् । जामिम् । अजामिम् । प्रेति । मृणीहि ।

ततुह्न ॥ सः । ते । 29 (50)

TS 1.2.14.3

पिप्रीषित स्व आयुषि दुरोणे विश्वेदस्मै सुदिना सा ऽसदिष्टिः ॥
अर्चामि ते सुमतिं घोष्यर्वाख् सं ते वावाता जरता – [] 30

TS 1.2.14.3

जानाति । सुमितिमिति सु – मितम् । यिविष्ठ । यः । ईवते । ब्रह्मणे ।
गातुम् । ऐरत् ॥ विश्वानि । अस्मै । सुदिनानीति सु – दिनानि ।
गयः । द्युम्नानि । अर्यः । वीति । दुरः । अभीति । द्यौत् ॥ सः । इत् ।
अग्ने । अस्तु । सुभग इति सु – भगः । सुदानुरिति सु – दानुः ।
यः । त्वा । नित्येन । हृविषा । यः । उक्थैः ॥ पिप्रीषित । स्वे ।
आयुषि । दुरोण इति दुः – ओने । विश्वा । इत् । अस्मै । सुदिनेति
सु – दिना । सा । असत् । इष्टिः ॥ अर्चामि । ते । सुमितिमिति
सु – मृतिम् । घोषि । अर्वाक् । समिति । ते ।

वावाता । जरतां । 30 (50)

TS 1.2.14.4

मियंगीः ।

- ॥

- ॥

- ।

स्वश्रास्त्वा सुरथा मर्जयेमास्मे क्ष्रत्राणि धारयेरनु द्यून् ॥

- ।

इह त्वा भूर्या चरेदुप त्मन् दोषावस्तर् दीदिवा ्स्म-मनु द्यून् ।

क्रीड-तस्त्वा सुमनसः सपेमाभि द्युम्ना तस्थिवा एसो जनानां ॥
यस्त्वा स्वश्वः सुहिरण्यो अग्न उपयाति वसुमता रथेन ।
तस्य त्राता भवसि तस्य सखा यस्त आतिथ्य मानुषग् जुजोषत् ॥
महो रुजामि – [] 31

TS 1.2.14.4

इयम् । गीः ॥ स्वश्वा इति सु – अश्वाः । त्वा । सुरथा इति सु – रथाः । मर्जयेम । अस्मे इति । क्षत्राणि । धारयेः । अन्विति । द्यून् ॥ इह । त्वा । भूरि । एति । चरेत् । उपेति । त्मन्न् । ा । । । । । । दोषावस्तरिति दोषा – वस्तः । दीदिवा एसम् । अन्विति । द्यून् ॥ न । । । । । । । । । विकास मिनसः । त्वा । सुमनसः इति सु – मनसः । सपेम । अभीति । । । द्युम्ना । तस्थिवां ्सः । जनानाम् ॥ यः । त्वा । स्वश्च इति स् – अश्वः । सुहिरण्य इति सु – हिरण्यः । अग्ने । उपयातीत्युप – याति । वसुमतेति वसु – मता । रथेन ॥ तस्य । त्राता । भवसि । तस्य । सखा । यः । ते । आतिथ्यम् । आनुषक् । जुजोषत् ॥ महः । रुजामि । 31 (50)

TS 1.2.14.5 बन्धुता वचोभिस्तन्मा पितुर्गोतमाद-न्वियाय। त्वं नो अस्य वचस-श्चिकिन्धि होतर्यविष्ठ सुक्रतो दमूनाः॥ अस्वप्नज स्तरणयः सुशेवा अतन्द्रा सो ऽवृका अश्रमिष्ठाः। ते पायवः सद्धियञ्चो निषद्याऽग्ने तव नः पान्त्वमूर ॥ ये पायवो मामतेयंते अग्ने पश्यन्तो अन्धं दुरितादरक्षन्न् । ररक्षतान्थ् सुकृतो विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्-रिपवो ना ह - [] 32 TS 1.2.14.5 बन्धुता । वचोभिरिति वचः – भिः । तत् । मा । पितुः । गोतमात् । अन्विति । इयाय ॥ त्वम् । नः । अस्य । वचसः । चिकिद्धि । होतः । यविष्ठ । सुक्रतो इति सु – क्रतो । दमूनाः ॥ अस्वप्नज इत्यस्वप्न – जः । तरणयः । सुशेवा इति सु–शेवाः । अतन्द्रासः । अवृकाः । अश्रमिष्ठाः ॥ ते । पायवः । सद्धियञ्चः । निषद्येति नि – सद्य । अग्ने । तव । नः । पान्तु । अमूर ॥ ये । पायवः । मामतेयम् । ते । अग्ने । पश्यन्तः । अन्थम् । दुरितादिति दुः – इतात् । अरक्षन्न् ॥ ररक्षे । तान् । सुकृत इति सु – कृतः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः
```

विश्ववेदा इति विश्व – वेदाः । दिफ्सन्तः । इत् । रिपवः । न । ह । 32 (50)

TS 1.2.14.6

देभुः॥
त्वया वय ए सिधन्य – स्त्वोता – स्तव प्रणीत्यश्याम् वाजान्।
उभा श्रण्सा सूदय सत्यताते ऽनुष्ठुया कृणुह्यह्रयाण॥
अया ते अग्ने समिधा विधेम् प्रति स्तोम ए श्रस्यमानं गृभाय।
दहाशसो रक्षसः पाह्यस्मान् दुहो निदो मित्रमहो अवद्यात्॥
रक्षोहणं वाजिन – माजिधर्मि मित्रं प्रथिष्ठ – मुप यामि शर्म।
शिशानो अग्निः क्रतुभिः – समिद्धः – सनो दिवा – [] 33

TS 1.2.14.6

चिभुः ॥ त्वया । वयम् । सधन्य इति सध – न्यः । त्वोताः । तव ।

प्रणीतीति प्र – नीती । अञ्चाम । वाजान् ॥ उभा । ञ्र्ण्सा । सूदय ।

सत्यतात इति सत्य – ताते । अनुष्ठुया । कृणुहि । अह्रयाण ॥ अया ।

ते । अग्ने । समिधेति सं – इधा । विधेम । प्रतीति । स्तोमम् ।

चार्मस्यमानम् । गृभाय । दह । अञ्चासः । रक्षसः । पाहि । अस्मान् ।

दृहः । निदः । मित्रमह इति मित्र – महः । अवद्यात् ॥ रक्षोहणमिति रक्षः – हनम् । वाजिनम् । एति । जिघर्मि । मित्रम् । प्रथिष्ठम् । उपेति । यामि । र्श्म ॥ शिशानः । अग्निः । क्रतुभिरिति कृतु – भिः। समिद्ध इति सं – इद्धः। सः। नः। दिवा । 33 (50) TS 1.2.14.7 स रिषः पातुनकःं ॥ । । । वि ज्योतिषा बृहता भात्यग्निराविर्विश्वानि कृणुतेमहित्वा । प्रादेवीर्मायाः सहते दुरेवाः शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्षे ॥ उत स्वानासो दिवि षन्त्वग्ने स्तिग्मायुधा रक्षसे हन्तवा उ। मदे चिदस्य प्र रुजन्ति भामा न वरन्ते परिबाधो अदेवीः ॥ 34 TS 1.2.14.7 ———— ॥ । । । सः । रिषः । पातु । नक्तम् ॥ वीति । ज्योतिषा । बृहता । भाति । अग्निः । आविः । विश्वानि । कृणुते । महित्वेति महि – त्वा ॥ प्रेति । अदेवीः । मायाः । सहते । दुरेवा इति दुः – एवाः । शिशीते । शृङ्गे इति । रक्षसे । विनिक्ष इति वि – निक्षे ॥ उत । स्वानासः । दिवि । सन्तु । अग्नेः । तिग्मायुधा इति तिग्म – आयुधाः । रक्षंसे ।

हन्तवै । उ ॥ मदे । चित् । अस्य । प्रेति । रुजन्ति । भामाः । न ।

वरन्ते । परिबाध इति परि – बाधः । अदेवीः ॥ 34 (41)

(अघराण्सः–स ते–जरताण्–रुजामि–ह – दिवै–

कचत्वारिण्शच्च) (A14)

_____

 Prasna Korvai with starting Padamsof 1 to 14 Anuvaakams :

 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।</t

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
| (आपो – वस्व्यसि – या तवे – यङ्गी – श्रतुस्त्रि ्शत्।)

First and Last Padam of Second Prasnam :-। (आप उन्दन्–त्वदेवीः ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पदपाठे प्रथमकाण्डे

द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

Summary breakup of Padam - in Kaandam 1, Prasnam 2

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per
			Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	1335
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	126
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	205
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	17
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS		7
		इन्द्राग्नी = इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी	
		Total Padams	1690

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 – Prasanam 2 – TS 1.2

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	108
Anuvakam 2	3	130
Anuvakam 3	3	175
Anuvakam 4	2	105
Anuvakam 5	2	79
Anuvakam 6	1	57
Anuvakam 7	1	72
Anuvakam 8	2	85
Anuvakam 9	1	73
Anuvakam 10	2	101
Anuvakam 11	2	90
Anuvakam 12	3	135
Anuvakam 13	3	139
Anuvakam 14	7	341
Total →	34	1690